

Langeland kommune
Fredensvej 1
5900 Rudkøbing

Arbejdstilsynet
Tilsynscenter Syd
Landskronagade 33
2100 København Ø

T 70 12 12 88
at@at.dk
www.at.dk

CVR 21481815

18. juni 2021

Afgørelse

Vi sendte en høring til jer den 18. maj 2021 i forlængelse af tilsynsbesøget den 6. maj 2021.

På besøget hos Ørstedskolen, H.C. Ørstedvej 10, 5900 Rudkøbing talte vi med skoleleder Poul Nielsen, afdelingsleder Claus Ebbesen, afdelingsleder Mette Uth, afdelingsleder Preben Nielsen, [redacted] [redacted] [redacted] og arbejdsmiljørepræsentant Rikke Hermansen.

Sag

20210013149/8

Ansvarlig:
Maj Olsson

CVR 29188955
P 1015645489

Side 1/8

I har nu haft mulighed for at komme med jeres bemærkninger til sagens oplysninger. Hvis I har sendt bemærkninger til os, er de indgået i vores vurdering af sagen, og de fremgår i kursiv af afsnittet nedenfor om sagens oplysninger.

Vi har på baggrund af de samlede oplysninger truffet følgende afgørelse:

Påbud

Virksomheden påbydes at sikre, at arbejdet planlægges, tilrettelægges og udføres, så risikoen for vold er effektivt forebygget. Det skal I gøre i forbindelse med arbejdet med undervisning af elever på Ørstedskolen.

I skal efterkomme påbuddet **senest den 1. december 2021**.

I skal orientere alle arbejdsmiljø- og tillidsrepræsentanter, der er berørt af påbuddet.

I skal **senest den 8. december 2021** give os besked om, hvordan I har efterkommet påbuddet. Inden I giver os besked, skal I orientere arbejdsmiljøorganisationen om, hvordan påbuddet er efterkommet. I skal bruge [formularen](#) på vores selvbetjeningsløsning Arbejdsmiljø i din virksomhed.

Begrundelse for påbuddet

Vi har vurderet, om risikoen for vold er til stede i arbejdet, og hvordan virksomheden har forsøgt at forebygge risikoen.

Ved vold forstås fysisk vold i form af angreb mod legemet og psykisk vold i form af trusler og anden krænkende adfærd, herunder chikane.

Vi vurderer, at arbejdet med undervisning af elever på Ørstedskolen ikke er planlagt, tilrettelagt og udført, så det er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Der er risiko for, at utilstrækkelig forebyggelse af risikoen for vold kan forringe ansattes fysiske eller psykiske sundhed på kort eller lang sigt.

Vi har ved vurderingen lagt vægt på, at risikoen for vold ikke er forebygget tilstrækkeligt. Det bygger vi på følgende:

- At der den [redacted] 2021 fandt en ulykke sted, hvor en ansat blev slået i brystet med en knyttæve og fik [redacted] ved håndtering af eleven. [redacted] 2021.
- At der er elever på skolen, der har en udadreagerende adfærd, og at der bl.a. forekommer spark, slag og spyt. I øjeblikket forekommer dette ca. ugentligt.
- At der forekommer verbale krænkelser både i specialklasserne og i almenskolen. I specialklasserne forekommer dette ca. dagligt og i almenskolen ca. ugentligt.
- At der forekommer episoder med krænkelser fra forældre ca. ugentligt.
- At det i APV'en fra 2021 fremgår, at der forekommer fysisk vold samt trusler.
- At skolen i dette skoleår og frem til besøgsdagen har registreret 8 episoder med udadreagerende adfærd.

Arbejdstilsynet vurderer, at forebyggelsen ikke er tilstrækkelig i forhold til risikoen for udsættelse for vold på H.C. Ørstedskolen. Det bygger vi på følgende:

- At ansatte ikke har kendskab til indholdet i voldspolitikken, samt om der er en fælles definition på vold. Det bliver hermed op til den enkelte at definere, hvad vold er, og dermed hvad der skal registreres - dette gør sig særligt gældende ift. den manglende registrering af verbale krænkelser. Herudover lægges der vægt på, at ikke alle episoder med fysisk vold registreres, ligesom at episoder med krænkelser fra forældre heller ikke registreres i form af rive/kradse skema eller notat. Arbejdstilsynet har noteret sig, at ledelsen og arbejdsmiljørepræsentanterne opfordrer til at registrere alt, men vurderer, at skolen ikke kender det reelle omfang af de verbale krænkelser, den fysiske vold samt krænkelser fra forældre. Arbejdstilsynet vurderer også, at det manglende tilbageløb til den ansatte, der har lavet registreringen gør, at læring ikke finder sted.
- At skolen ikke arbejder systematisk med risikovurdering. Det kan betyde, at ansatte ikke konkret er klædt på til at forebygge og håndtere adfærd hos det enkelte barn.
- At ansatte ikke systematisk instrueres i at forebygge vold, samt at ikke alle ansatte er klædt på til konflikthåndtering, hvilket kan betyde, at den ansatte utilsigtet kan komme til at eskalere en konflikt med et barn. Arbejdstilsynet har noteret sig, at det er kommunens politik, så vidt muligt ikke at foretage fastholdelser. Det er Arbejdstilsynets vurdering, at hvis der forekommer tilfælde, hvor et barn kan være til fare for sig selv eller andre, og den ansatte derfor er nødt til at foretage en fastholdelse, så skal ansatte være instrueret i, at foretage fastholdelsen så skånsomt som muligt for både barn og ansat.

Arbejdstilsynet har medtaget i vurderingen:

- At der er et godt samarbejde med PPR.
- At der er 5 specialpædagoger ansat på skolen.
- At der er mulighed for at sætte en ekstra ansat ind på udfordrede klassetrin.

Arbejdstilsynet finder, at disse tiltag alene ikke forebygger volden i tilstrækkelig grad.

Vi vurderer derfor samlet, at arbejdet med undervisning af elever på Ørstedskolen udsætter de ansatte for en sikkerheds- og sundhedsmæssig risiko. Utilstrækkelig forebyggelse af risikoen for vold forøger de ansattes risiko for at blive udsat for vold. Udsættelse for vold forøger ansattes risiko for at udvikle belastningsrelaterede sygdomme som angst og depression og for i nogle tilfælde at udvikle posttraumatisk belastningsreaktion (PTSD). De ansatte risikerer også at få fysiske helbredsskader.

Sagens oplysninger

Virksomheden

Ørstedskolen er en skole fra 0.-10. klasse, inklusiv 3 specialklasser. Skolen er inddelt i tre trin: indskoling, mellemtrinnet og i udskoling. Skolen har ca. 700 elever og ca. 100 ansatte, hvor de fleste er lærere, pædagoger og pædagogmedhjælpere. En mindre del af de ansatte består af sekretariatet, køkken og teknisk service.

Ørstedskolen er afdelingsopdelt, og hver afdeling er fysisk placeret i hver sin bygning, som hænger sammen med skolens fællesområde.

Ledelsen består af skoleleder Poul Børge Nielsen, afdelingsleder for indskoling og SFO Preben Nielsen, afdelingsleder for mellemtrinnet Claus Ebbesen og afdelingsleder for udskoling Mette Uth.

Grundlag for påbuddet

Besøg på virksomheden

- Tilsynsbesøg den 6. maj 2021 på baggrund af en ulykke sket den [REDACTED] 2021. Fra Ørstedskolen deltog skoleleder Poul Nielsen, afdelingsleder Claus Ebbesen, afdelingsleder Mette Uth, afdelingsleder Preben Nielsen, [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] og arbejdsmiljørepræsentant Rikke Hermansen.

Samtaler med ledelse og ansatte

- Arbejdstilsynet har talt med to ansatte fra indskoling og en ansat fra mellemtrinnet. Herudover er der blevet talt med skadelidte [REDACTED] [REDACTED] og arbejdsmiljørepræsentant Rikke Hermansen.
- Arbejdstilsynet har afholdt samtale med ledelsen den 6. maj 2021.

Skriftlige materialer

- Arbejdstilsynet har i forbindelse med tilsynet modtaget følgende skriftlige materialer fra virksomheden:
 - Arbejdspladsvurdering (APV) Ørstedskolen 2021. Svarprocent 85%.
 - Tillæg til APV Ørstedskolen - kommentarer.

- Voldspolitik for medarbejdere indenfor Langeland Kommunes børne- og ungeområde.
- Arbejdstilsynet har i forbindelse med tilsynet fået forevist følgende skriftlige materialer fra virksomheden:
 - Interne registreringer af episoder med vold og trusler for dette skoleår.

Risiko for og forekomsten af arbejdsrelateret vold

Ansatte oplyser, at lærere og pædagoger underviser elever samt støtter dem i undervisningen. Herudover består en del af deres arbejde også af relationsarbejde ift. eleverne.

Ledelsen oplyser, at størstedelen af eleverne på skolen ikke er udadreagerende, men at man i øjeblikket har ca. en håndfuld elever, der kan have en udadrettet adfærd. Det er et vilkår, at der indimellem vil være børn med en udadreagerende adfærd.

Det blev oplyst af ledelsen, at der indimellem kan være elever, der kan være impulsstyrede og utilregnelige. Således er der i øjeblikket en elev i indskolingen, der er meget udadreagerende både fysisk og verbalt. Periodelvist kan eleven være udadreagerende flere gange dagligt. Herudover er der elever, der kan være destruktive overfor inventaret eller elever som forlader klassen.

Det blev oplyst af ledelse og ansatte, at der forekommer fysisk vold i form af fx slag på eksempelvis hoved og bryst, spark og spyt. Ansatte oplyser, at den fysiske vold forekommer periodelvist og i nogle perioder er hyppigere end andre. I øjeblikket er der særligt et par elever i indskolingen, der er fysisk udadreagerende ca. ugentligt.

Den [REDACTED] 2021 sker en ulykke (EASY-nr: 11569855), hvor en elev på mellemtrinnet har en grænseoverskridende adfærd og bl.a. sparker på døren til klassen, råber og skriger samt smider chips på gulvet. Da dette bliver påtalt, slår eleven den ansatte i brystkassen med en knytnæve. Skadelidte er bange for, at eleven vil gøre skade på en af de andre elever, som vedkommende tidligere har haft en konflikt med. Skadelidte [REDACTED] eleven [REDACTED] til kontoret. I forbindelse med ulykken får skadelidte [REDACTED] og [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] 2021. Det oplyses, at eleven ikke tidligere har været udadreagerende, men ansatte beskriver eleven, som at vedkommende kan gå og "ulme".

§ 33, nr. 5

Det blev oplyst af ansatte, at der forekommer verbale krænkelser fra elever rettet mod ansatte i form af fx store tykke grimme voksen, bitch, fucking so, pikhoved, bøsserøv, fede ko mv. I specialklasserne forekommer dette ca. dagligt, mens det i almen skolen forekommer ca. ugentligt. Herudover har der i [REDACTED] 2020 været en episode, hvor nogle elever på mellemtrinnet blev overhørt udtale dødstrusler mod en ansat.

Ansatte oplyser, at man har et godt samarbejde med langt de fleste forældre, men at nogle forældre kan blive meget ubehagelige. Ledelsen oplyser, at enkelte forældre over en længere periode kan miskreditere en ansat, herunder at være nedgørende og udvise mistillid til om den ansatte vil barnets bedste. I indskolingen forekommer dette ca. ugentligt. Herudover oplyser ansatte, at der på flere årgange er forældregrupper på Facebook. Ansatte har ikke adgang til disse fora, men oplyser, at det er deres

fornemmelse, at der kan køre nogle ting som skrues op, og som de pludselig bliver konfronteret med. Dette giver ansatte

Arbejdspladsvurdering (APV) Ørstedskolen 2021:

- På spørgsmålet: "Har du indenfor de seneste 12 måneder været udsat for trusler om vold på din arbejdsplads? (Klienter/borgere/patienter)" svarer 6 Ja, af og til.
- På spørgsmålet: "Har du indenfor de seneste 12 måneder været udsat for fysisk vold på din arbejdsplads? (Klienter/borgere/patienter)" svarer 4 Ja, af og til.

Tillæg til APV Ørstedskolen - kommentarer:

"En elev truede med at smadre mig, hvis jeg skulle have dem til næste lektion. Nærmeste leder fik besked og har handlet på det."

Interne registreringer skoleåret 2020/2021 til nu:

Der er registreret 8 episoder med udadreagerende adfærd i dette skoleår. En af registreringerne dækker 6 hændelser, der er registreret på den samme elev over et par dage for at følge udviklingen. Registreringerne går bl.a. på spyt, spark, slag mv. Herudover er der en registrering på dødstrusler fremsat mod en ansat. Der er to øvrige registreringer af tilfælde med trusler/verbale krænkelser som er fremkommet i kombination med fysisk vold.

Virksomhedens forebyggelse

Voldspolitik og registrering af episoder

Det blev oplyst af ansatte, at skolen har en voldspolitik, men at man ikke er bekendt med indholdet af denne. Ansatte er usikre på, om politikken indeholder en definition af vold og trusler. Ledelsen oplyser, at man har kommunens voldspolitik for børne- og ungeområdet.

Ledelse og arbejdsmiljørepræsentant oplyser, at de kontinuerligt opfordrer ansatte til at registrere episoder med vold, eksempelvis på møder og i nyhedsbreve.

Ansatte oplyser, at de sjældent registrerer episoder med verbale krænkelser. Herudover er der også episoder med fysisk vold, eksempelvis slag og spark, der ikke registreres. Fx er et barn i indskolingen periodevist dagligt udadreagerende uden at dette registreres. Af grunde til manglende registrering nævnes, at der kan være en opfattelse af at det er synd for barnet, og at der nok er en grund til, at barnet handler på denne måde. Andre grunde til ikke at registrere kan være, at man har travlt i øjeblikket og senere ryger det så i glemmebogen.

Ledelsen oplyser, at der ikke er nogle registreringer på episoder med forældre. Krænkende handlinger fra forældre taler ikke ind i skolens skema til interne registreringer. I stedet udarbejdes et notat. Der er ikke udarbejdet nogle notater i dette skoleår. Ledelsen oplyser samtidig, at de ikke hører om alle episoder med forældre, da den enkelte ansatte kan opfatte det som en forældreklage, og ikke har lyst til at udstille sig foran deres leder. Skolelederen oplyser, at han har samtaler med forældre, hvor samarbejdet kan være problematisk. Der har ikke været afholdt nogle samtaler i dette skoleår.

Det blev oplyst af ledelsen, at de interne registreringer drøftes i overordnet form på MED-møder for at se om der er mønstre eller skal iværksættes initiativer. Der drøftes dog ikke enkelte hændelser her, da MED-møderne kan blive afholdt længe efter episoderne har fundet sted. Episoderne drøftes i teamet og det er her, der iværksættes handlinger.

Ansatte oplyser, at de ikke har fået noget tilbageløb efter at hændelser har været drøftet på MED- møderne eller fra de øvrige teams, hvis de ikke selv er en del af det pågældende team.

Risikovurdering

Det blev oplyst af ledelse og ansatte, at man ikke laver en systematisk risikovurdering af elever med en kendt eller potentielt udadreagerende adfærd. Ansatte laver en mundtlig overlevering, bl.a. når elever går fra et trin til et andet.

Oplæring og instruktion

Det blev oplyst af ledelsen, at man instruerer de ansatte i at henvende sig til sin leder eller arbejdsmiljørepræsentant, hvis man er udsat for episoder med udadreagerende adfærd.

Ledelsen oplyser, at der ikke instrueres i forebyggelse af vold, herunder konflikthåndtering. Skolen har for 5-6 år siden afholdt et forløb vedrørende konflikthåndtering, men ikke alle nuværende ansatte har deltaget i dette. Ansatte oplyser, at ikke alle ansatte er klædt på til at varetage konflikthåndtering.

Ansatte oplyser, at man ikke er instrueret i at foretage fastholdelser, eksempelvis hvilke greb, der er mest skånsomme for både barn og voksen. Ledelsen oplyser, at det er kommunens politik, at man så vidt muligt ikke foretager fastholdelser.

Det blev oplyst af ledelsen, at man for et par år siden på mellemtrinnet har arbejdet med sprog og rammer for, hvilken opførsel man vil tolerere fra eleverne.

Støtte og sparring

Det blev oplyst af ansatte og ledelse, at man har en god sparring med PPR psykologen. Den faste psykolog er lige gået på barsel, og man er nu ved at opbygge et samarbejde med vikaren. Der er ugentlig åben rådgivning og mulighed for månedlige tværfaglige møder.

Ledelsen oplyser, at der er 5 specialpædagoger ansat på skolen.

Ledelsen oplyser, at der er sat en ekstra ansat på et trin i indskolingen, der har været særligt udfordret.

Ledelsen oplyser, at ansatte altid kan henvende sig til dem, hvis de oplever udfordringer. Ansatte oplyser, at ledelsen ofte kan være meget travl og svære at træffe.

Politikken indeholder bl.a. en definition på vold samt beredskab for psykisk førstehjælp.

Anvendte regler

- § 38, stk. 1, og § 77, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 674 af 25. maj 2020 af lov om arbejdsmiljø.
- § 26 i bekendtgørelse nr. 1406 af 26. september 2020 om psykisk arbejdsmiljø.

Vejledning til at efterkomme påbuddet

Arbejdstilsynet kan vejlede generelt om metoder til at forebygge problemer med vold. Områder, som kan være centrale med henblik på varige løsninger, er nævnt nedenfor. Det kan være hensigtsmæssigt, at I selv finder frem til konkrete og specifikke løsninger til at forebygge risikoen for vold, og at I inddrager ansatte i dette arbejde.

For at forebygge risikoen for vold kan I fx:

- Sikre at alle ansatte har kendskab til voldspolitikken og den fælles definition af vold.
- Sikre at alle episoder med vold, herunder verbale krænkelser og ubehagelige episoder med forældre, registreres.
- Sikre at ansatte får et tilbageløb på de drøftelser der har været på MED-møder og i teamsene, således at læring kan finde sted.
- Sikre at der udarbejdes en systematisk risikovurdering på elever med en kendt eller potentielt udadreagerende adfærd.
- Sikre at alle ansatte er instrueret ift. at forebygge og håndtere risikoen for vold i arbejdet, herunder at de er instrueret i konflikthåndtering, samt i hvilke situationer en magtanvendelse kan være nødvendig, herunder hvordan det udføres mest skånsomt.

I kan læse mere om at forebygge risikoen for vold i At-vejledningen om vold. Se www.at.dk/d-4-3

Se også temasiden Forebyg vold i skolen:

https://www.arbejdsmiljoweb.dk/trivsel/vold_og_trusler/vold_i_skolen

For inspiration til risikovurdering se:

<https://voldsomudtryksform.dk/metoder/risikovurdering/>

I kan klage over påbuddet

Hvis I ønsker at klage over påbuddet, skal I sende klagen til Arbejdstilsynet. Vi skal modtage klagen inden fire uger efter, at I har modtaget påbuddet. I behøver ikke at rette jer efter påbuddet, mens klagen bliver behandlet. Hvis vi fastholder påbuddet, sender vi klagen videre til Arbejdsmiljøklagenævnet, som vil behandle jeres klage.

Følg jeres sag digitalt

Få overblik over denne sag og eventuelle andre sager med Arbejdstilsynet på [Arbejdsmiljø i din virksomhed](#). Her kan I bl.a. se kommende frister, og om Arbejdstilsynet vurderer, at I har efterkommet påbuddet.

Ring, hvis I har spørgsmål

Side 8/8

I er velkomne til at ringe til Arbejdstilsynet på 70 12 12 88, hvis I har spørgsmål til påbuddet.

Venlig hilsen

Maj Olsson
Tilsynsførende